

Gangleri

Blad. Sunnudaginn, 3. september

1899

Frangangur.

Einis og mörgum Góðd. Templurum í Eyjarbæki mun skinnast ástand á stöðunum fundis voru haldin í stökum, var þess getið þá, at í stöðinni voru at reyna at halda úti skrifstofu bladi í veltu, sem lesu átt skildi á fundum stöðanna og vera átti þeirra sameiginleg eign.

Hér birtist þá fyrsta bladið og hlaut í öskuninni nafnið „Gangleri“. Vonandi er at það líkist nafni og vordi einis og Gangleri gamli var þau spurult og kemmi svo þá mörgu at seija þegar það kemur á fundum.

Það er ekki af þó, at þeim, sem lesir hugsaft at gefa bladið úti, finnist þeir fremur aðrir fórir nú at vera það, sigr svo at vel sé oru at þeir heyrir sér til þess an nokkurar hjálpar frá öðrum; nei, langt frá, heldur af þó, at það er bótí von þeirra, at einhverjir geti og vilji rétta þó hjálparhönd og svo af himm at þeir á- líka, at af vel verður at þó hlýnt, þá mun það geta gjört talvott gagn, bótí met þó at stæmta meðlimnum á fundum og máskil veita einum þeirra einhveru föðlek, sem þeir annars hynn at fara á mis úti, þó í raun og orru eru þó nokkrir meðlimir til í báttum stöðanna, sem hafa rífr eigi alllittlu föðlek at stæta, ef

þeir vildu bara gera svo vel at leggja hann fram á vott föðlegra föðleiks- vott. Sé það úti útiur henn, og það vitnum vid at margir gera, at þó sé á at reyna allra lesifilegra mótala til at ofla og stöðja leindindid, til at hefja hugann vid og vid frá himm hverdagalegu og til at glöta menningar og föðleikslöngum meðlimnum og sérstaklega af meim viturkenna úti líka at einmitt þetta - at halda úti bladi - fari í rétta átt, er þá oru náðsynlegh at sem flestir stöðji at þó at það haldist vid og votti at sem meira gagni? Jú sammarlegh! Þeir, sem fella viturkenna og vilja at leitast sé vid at draga hugi meðlimnum fremur at fundum en frá þeim, atlu úti at leggja hönd á þérinum og láta þeim, sem fari blatum stöndu, alla þá hjálpar í þé sem þeir geta. Ef vid getum stöðugt haft eitthoat gott og gagnlegh at bjóta í blatum í veltu, megnun vid orru viss mun at fundum vordi vel stöðir og jafnvel at meðlimnum fjölgi fremur en fórir, máskil ein- göngu vegna þess og þá er ekki til ávæntis umit.

Þóat þeir höfundar bladið snertir, má geta þess, at útgöfundum vilja hrosta binda sig vid neim ákvættum tíma sem bladið stali hona úti á, né heldur vid nomu á höttina stöð þess í hvort skipti; þeir hafa at viss hugsat sér, at ef allt gengi vel: ef nojar og götar litgjörter fengjast, þá atki það helgh ekki at hona stjaldnar úti

en á hverjum hálfum mánuði eru á
 annarhvern fund og þá helga heit orða
 á skort. Undir gyltur á milli framur líkni
 um ritgjörðir, vertur það að þenna gjald-
 ar íts eða vera í minna broki og verða menn
 þá eins að setta sig und það. Þeir kafa og
 hugsat sér að bláid verði lesid á fundum
 baggia Stúkanna, svo að állum matlin-
 num þeirra sem vilja, gefist kostur á að heyr-
 það; gela þá þeir, sem einhverja orsaka vegna
 ekki gáta með nema á öðrum fundinum
 heyrir það lesid á himnum og verða þá þeir,
 sem kafa heyrir það lesid á himnum þessa
 fundinum, að setta sig und að heyrir það
 lesid á himnum síðara, hvort sem þeir
 líkar það betur eða ver. Útgefendurnir
 kafa samframt hugsat sér að bláid verði
 orni einungis ritat um bindindismálid,
 heldur og um hver þátt góðs og gagnlegrs
 málefni, sem meðlimnum þessir þótt á
 að um sé rætt eða ritat og gelta verid
 þessa byggðarlagi til naflosandur. Þátt
 skal lesid fram á gótar ritgjörðir um
 ýmsa tilhögun á vinnu hér und eförum og
 um sjómennsker og alla þátt sem á þeim
 líður, verða þessar framur en marg-
 annat, ef þor verða einhverar niðar.
 Engar fátar reglur þess máli eða
 réttikum á bláidum vilja útgefendurnir
 selja og lofa engum þátt að fylgja
 framur einni réttikum en annari, en
 þó lofa þeir hér með, að laga ritgjörðirnar
 og réttikuminn til hris betra, ef þótt
 gærist, eftir þótt sem þeir kafa begr. við á.

Hverri einu ritgjörð, sem bláidum ver-
 ur send, vertur að fylgja fulli nafni höfund-
 arnis, með beiti um, að hata hana í
 bláid og verður nafni hans þótt atvins
 haldid legndu, í yfroustu lög, að um það
 sé betur; gela þótt höfundarnir til lesid eitt
 hvert mátti er selja stulid undir ritgjörðum.

Útgefendurnir vona, að ef unglingar
 vildu að eins reyna að deppa selja sam-
 nokkrar línur í ritgjörðarformi og verdu sig
 þannig á að loka stotum þínum í ljósi, gæti
 bláid með þínum orðid þeim nota drjúgur
 kemari í þótt efni og máttel gefid einhverjum
 þeim hugdirft og hefðleika til að semja rit-
 gjörðir í þessum bláidum; verði þá tilgangi
 útgefendanna fullnægð í fleiru en þótt, að
 fræða og skemmda með bláidum. Eðlei
 þessa þeir (unglingar) eða aðrir, sem á líka
 sig lítt foru til að rita í bláid, átt átt
 þátt, að útgefendurnir stopist neitt með
 það milli ein eða annara, þótt ófullkornid
 kunnid á verða í fyrsta. Átt síðustu orðal
 það lesid fram að engir óviltkornandi þá
 að lesa bláid og að engum máttara afrið
 af neim sem í það verður óskrifat, nema
 fullt leyfi útgefendanna sé áttur þessid
 fyrir þótt; formuleidid verður engum
 lánat bláid þeim til ein eða úp af
 fundinum; vilji einhver meðlimur þátt
 lesa það, verður hann átt það þeimna
 hjá þeim sem gefur bláid.

Þótt óskum vid að bláid geti lifat
 sem lengst og orðid að sem bestum nok-
 um í Stúkannum, en það, gætur það
 þótt atvins orðid, að allir leggist á allt
 og leggi sínu skarf til þess að þótt
 geti orðid það í sem flestum geimur.

Í Trú, von & Kóðl.
 Ein af útgefendum.

Um blót og bláidum.
 Nú er mikil bláidold á Fólandi
 móti þótt sem áttur var. Þess kinnur
 60 árum var hér ekkert blót; fyrir
 kinnur 50 árum atvins 2 og fyrir
 40 árum minur þau kafa verði 3 o. g. þótt.

Nú munu vera 17 ístengd blöð gfinn
 úr hér innanland og 8 í Vesturkeimni
 og auk þess almörg ístengd timarit
 utanlands og innan. Þá Norðurlandi
 hafa nú nokkurn tíma skrifað blöð,
 í líkingu við þessu blöðin, vorid
 latín ganga und í sumum heimum, og
 má vera einnig útar í landinu þó á-
 kemmyt sé nú þat, at öðru en því, at
 hér og á Flókkeseyri var skrifaðum
 blöðum baldid úti nokkur ár, s. d.,
 „Reymir“, „Framari“, „Ljóðulfer“ og
 „Ópergmalid“ og „Lábur. þeltur“, og
 þóttu þau vera allmikil gagn. Sumt af
 því, sem í þau var ritat hefti þann árang-
 ur, at þat er nú fyrir löngu komid í fram-
 komul, en hefti mástak ekki ortid ella,
 og ég er viss und at ekkert af því vill-
 und vid nú missa. Þat mun óhelt at segja
 at þat var eingöngu áhuga- og félagsleysi
 annara, en þeirra sem stótu fyrir at gefa
 þau út, at kemna at þau verda at lida
 undir lok. Vid Sumlandisgeru eru
 venjulega seinni til veimslanna en Norð-
 landisgeru, en optast komnum vid á
 eptir og erum þá opt og einnig óskiln
 situr en þeir, nema of vora skýldi út-
 hald. Nú munu sumbenzka
 blöð skrifað næmst vora til og er þá
 vel, at vid Eyrbekkingar reymum at
 vorkja þau til lífs aftur.

Þat er allund ljóst, at þessu blöðin
 gera mikil gagn, með því at þoda menn und
 þat helga, sem vid ber innan lands og
 utan, leiddina mönnum í ymsu, sem
 gagn er at, með ritgerðum og hugverkum,
 ókentu mönnum með sögum og kvæðum
 og auglýra mönnum ymist og, sem þeir þurfa
 at vita. At vora er ymist og í blöðum
 innan, sem alls ekki stígar at vora,
 s. d. skammir, leirburður og ymsar villandi

greinar og ómerkilegt heik milli ein-
 o Latína manna, optast með milli rit-
 stjóranna og áhangaða þeirra, en þid veimslanna,
 góða og þarflega yfirgnafir þó í flestum blöð-
 unum. Á hvarju heimili atlu manni þvi
 at lesa, at minnsta kosti eitthvert þinna
 þessu blöda; þat er þó ávallt nauðsynlegt
 fættanna vagna at minnsta kosti, þvi þat
 gengur áhafu með í þessum tímum, at
 vita enjin dæli á því sem gerist í heimunum
 þringum manna. Þat er varlu nokkur búandi
 maður til ora vinnuáttur svo fátökur at
 hann epti, at minnsta kosti í félagi með
 öðrum, heppit eitt blöð, en þat getur farið
 vel á því, at þú lausir manni letti undir með
 veidunum, sem vera vanalega flest- og
 nóg- viltjöldin.

Skrifaðu blöðin hafa nokkurt aðra fjöld-
 ingu. Þau budi þona svo veim og sjaldan úti,
 at þau gefa ekki flest almennar fættir,
 enda hafa þau næmst einu til þess.
 Fyrir langar ritgjörðir hafa þau heldur ekki
 einu og ritgjörðir und almennu lands máli
 eiga líka framur þina í þessu blöðunum.
 Aftur getur vorid heppilegt at vora þau und
 innauheraðum, sem ekki þegar at fara með
 þessu blöðin; en þat verður minninn
 vagna at vora nýj og stult. En adal hlekk-
 vorka skrifaðu blöðanna er þó þat, at gefa
 mönnum, einhvern umglingum, þvi á at gefa
 sig í at skrifa greinar, til þess budi at
 venja þvi á at hugsa og illja hugsaunir
 einar ókjanlega fram. At þessu vill
 þetta blöð skydja, með að þat góða manna,
 sem lofat hafa at vora því lífalþegir, ekki
 sigt í þessu efni. Umglingur atlu því at
 nota þetta blöð til þess at skrifa í þat
 und ymist og, sem þeim dektur í hug
 at sé þess vork, en þat getur mar og vorid.
 Ekki þurfa þeir at fyrirvorka sig fyrir þat,
 þó rit smidi þeirra kunnir at vorka vid vork-

